

Dosarul nr. 2ra-590/19

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central – E. Galușceac
Instanța de apel: CA Chișinău – I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru

DECIZIE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vrancea”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Pavel Braga împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vrancea” și Nicu Roznovan cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat,

împotriva deciziei din data de 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vrancea”, s-a menținut hotărârea din data de 03 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, constată:

La 01 martie 2017 Pavel Braga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vrancea” (în continuare SRL „Vrancea”) și Nicu Roznovan, prin care a solicitat repararea prejudiciului material în mărime de 245 179,40 lei, prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 13 mai 2016 a lăsat automobilul de model „BMW 740” cu numărul de înmatriculare xxxxx la stația auto de vulcanizare situată în mun. Chișinău, sect. Centru, or. Codru, str. Drumul Schinoasei, 6A, în vederea reparării a două anvelope. Responsabilul pentru prestarea serviciilor a fost desemnat Nicu Roznovan, angajat al SRL „Vrancea”.

Pavel Braga a menționat că deoarece reparația anvelopelor dura în timp, a hotărât să meargă la magazin după cumpărături, iar după revenirea la stația auto, vulcanizarea era închisă și automobilul era dispărut. Cu forțele proprii a încercat să caute prin oraș automobilul, însă neavând nici un rezultat pozitiv, aproximativ la ora 05:00 s-a adresat la poliție, unde și a depus o plângere.

La 14 mai 2016 automobilul de model BMW 740 cu numărul de înmatriculare xxxxx a fost depistat de către organele de poliție pe adresa: mun. Chișinău, str. Albișoara,10, într-o stare avariata. Totodată, a fost informat că Nicu Roznovan, fiind

în stare de ebrietate avansată, aflându-se la volanul automobilului și deplasându-se prin raza orașului Chișinău, a avariat automobilul pe care ulterior l-a abandonat.

Pe acest caz în privința lui Nicu Roznovan a fost începută urmărirea penală, fiind dat în căutare.

Reclamantul a indicat că în urma avarierii automobilului a suportat prejudicii, iar în legătură cu faptul că SRL „Vrancea” nu dorește să-i achite prejudiciul cauzat de salariatul său, Pavel Braga a considerat oportun de a se adresa cu prezenta acțiune în vederea recuperării prejudiciului material și a celui moral.

Astfel, întru antrenarea răspunderii delictuale a invocat că la caz s-a constatat vinovăția, atât a SRL „Vrancea”, cât și a lui Nicu Roznovan la avarierea automobilului și cauzarea prejudiciului material. Acțiunea ilicită constă în faptul că SRL „Vrancea”, în perioada prestării serviciilor de repararea a automobilului, fără acordul proprietarului, a permis salariatului Nicu Roznovan să răpească automobilul de model BMW 740 cu numărul de înmatriculare xxxxx.

Nicu Roznovan, fiind salariat al SRL „Vrancea”, a răpit automobilul, iar în legătură cu faptul că se afla în stare de ebrietate, l-a avariat, prin urmare, este prezentă dauna materială, care potrivit Raportului de evaluare a pagubei nr. 1289/05A constituie suma de 245 179,40 lei.

Raportul causal între fapta ilicită și dauna materială constă în faptul că dauna materială i-a fost cauzată lui Pavel Braga în urma faptei ilicite comise de către SRL „Vrancea” și Nicu Roznovan.

Ce ține de pretențiile cu privire la repararea prejudiciului moral Pavel Braga a indicat că la momentul depistării lipsei automobilului a suportat stres și o stare de disconfort, ori în loc să sărbătorească ziua sa de naștere lângă familie și prietenii săi, toată noaptea a fost nevoit să caute automobilul. Prejudiciul moral l-a estimat la suma de 100 000 lei, care urmează să fie încasată solidar de la pârâți.

Prin hotărârea din data de 03 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Pavel Braga, s-a încasat de la SRL „Vrancea” în beneficiul lui Pavel Braga suma de 245 179,40 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 3 063 lei cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei și suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, s-a încasat de la SRL „Vrancea” în beneficiul statului suma de 7 355,38 lei cu titlu de taxă de stat. (f.d. 136,141-153)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 20 noiembrie 2018 a respins apelul declarat de către SRL „Vrancea”, a menținut hotărârea din data de 03 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central. (f.d. 202,203-214)

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 04 februarie 2019 a depus recurs SRL „Vrancea”, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată. (f.d. 222-229)

În motivarea recursului SRL „Vrancea” a indicat că instanța de apel a aplicat o lege care nu urma să fie aplicată, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei pe care instanțele de judecată le- au considerat constatate nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, de asemenea concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, totodată fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural.

La caz, s-a constatat că la momentul depunerii cererii de chemare în judecată Pavel Braga nu mai era proprietarul automobilului de model BMW 740 cu numărul de

înmatriculare xxxxx, iar instanțele de judecată eronat au constatat ca fiind elucidate toate circumstanțele importante pentru soluționarea litigiului.

Instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, ori în speță prezumatul prejudiciu adus lui Pavel Braga nu i-a fost cauzat pe teritoriul stației de vulcanizare sau în cadrul prestării a cărorva servicii de către SRL „Vrancea”.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) al Codului de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la data de 20 noiembrie 2018, a publicat-o pe portalul instanțelor de judecată la data de 17 decembrie 2018, a expeditat-o participanților la proces la data de 19 decembrie 2018. (f.d. 215)

Confirmare privind recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe, recursul depus la data de 04 februarie 2019, se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 439, alin. (2) al Codului de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din data de 03 aprilie 2019 a considerat recursul admisibil.

Articolul 441 al Codului de procedură civilă, stipulează că în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. a) al Codului de procedură civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Prin prisma art. 118, alin. (3) al Codului de procedură civilă, instanța judecătorească determină definitiv circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauze, pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit art. 130, alin. (1-3) al Codului de procedură civilă instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către SRL „Vrancea” neîntemeiat și care urmează să fie respins din considerentele ce preced.

Pavel Braga prin cererea de chemare în judecată a solicitat repararea prejudiciului în mărime de 245 179,40 lei cauzat în urma deteriorării automobilului de model BMW

740 cu numărul de înmatriculare xxxxx, a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare corect au reținut circumstanțele de fapt, constatând că la 13 mai 2016, ora 18:30 Pavel Braga a lăsat automobilul de model „BMW 740” cu numărul de înmatriculare xxxxx la stația auto de vulcanizare situată în mun. Chișinău, sect. Centru, or. Codru, str. Drumul Schinoasei, 6A pentru repararea a două anvelope.

Din Autorizația pentru amplasare și funcționare a unităților de comerț și prestări servicii a gheretei – vulcanizare din mun. Chișinău, sect. Centru, or. Codru, str. Drumul Schinoasei, 6A, reiese că aceasta aparține SRL „Vrancea”, fiind stabilit programul de lucru al vulcanizării de luni- duminică: de la ora 08:00 până la ora 21:00, fără zile de odihnă și pauză de masă. (f.d. 77)

La 13 mai 2016 între orele 18:30 până la 14 mai 2016, ora 03:15, Nicu Roznovan, având intenția răpirii mijlocului de transport fără scop de însușire, a răpit automobilul de model „BMW 740” cu numărul de înmatriculare xxxxx, ce îi aparținea lui Pavel Braga și care a fost lăsat la vulcanizare. Iar la 14 mai 2016, aproximativ la orele 06:40, Nicu Roznovan conducând automobilul de model „BMW 740” cu numărul de înmatriculare xxxxx a fost implicat într-un accident rutier, după care a părăsit locul accidentului rutier, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 7251 5561 8585 6462 din 05 august 2016 și prin hotărârea din data de 08 septembrie 2016 a Judecătorei sect. Centru. (f.d. 79-83)

Potrivit actului de examinare a mijlocului de transport auto nr. 1289/05A din 30 mari 2016 și raportului de evaluare a pagubei nr. 1289/05A din 08 iunie 2016, valoarea prejudiciului cauzat autovehiculului de model „BMW 740” cu numărul de înmatriculare xxxxx, în urma accidentului rutier mai sus indicat constituie suma de 245 179, 40 lei. (f.d. 20,21-27)

Instanțele de judecată au emis hotărârile sus- menționate.

Concluzia instanțelor de judecată privind admiterea parțială a cererii de chemare în judecată este considerată de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție corectă din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 1398 al Codului civil (în vigoare la momentul cauzării prejudiciului) cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Instanța de recurs menționează că răspunderea delictuală prevăzută de art. 1398 al Codului civil consacră principiul repartizării integrale a prejudiciului extracontractual. Răspunderea delictuală se naște prin încălcarea unor drepturi absolute ale persoanei vătămate, la caz dreptul de proprietate.

Totodată este de reținut și faptul că nu întotdeauna calitatea de autor al faptei ilicite și debitor în obligația delictuală o întrunește aceeași persoană. Astfel, comitentul repară prejudiciul cauzat de prepusul său în legătură cu exercitarea funcțiilor încredințate.

În conformitate cu prevederile art. 1403, alin. (1) al Codului civil (în vigoare la momentul cauzării prejudiciului) comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăție de prepusul său în funcțiile care i s-au încredințat.

Instanța de recurs menționează că norma respectivă consacra răspunderea comitentului pentru prejudiciul cauzat de prepus, ultimul îndeplinind funcțiile încredințate, apare în calitate de reprezentant legal al comitentului. Ca urmare a acestui fapt se prezumă că prejudiciul cauzat de prepus în exercițiul funcțiilor încredințate se consideră a fi cauzat prin acțiunile comitentului.

Pentru apariția răspunderii comitentului necesită a fi întrunite condițiile generale ale răspunderii delictuale și anume prejudiciul, fapta ilicită a prepusului, raportul causal între fapta prepusului și prejudiciu, vinovăția acestuia precum și condiții speciale cum ar fi existența unui raport de subordonare între comitent și prepus și cauzarea prejudiciului de către prepus în cadrul funcțiilor încredințate de comitent.

Prin prejudiciu se înțelege rezultatele dăunătoare, de natură patrimonială, consecințe ale încălcării drepturilor și intereselor legitime ale unei persoane. Un prejudiciu este cert atunci când existența lui este sigură, neîndoielnică și, totodată, poate fi stabilită întinderea sa.

Raporturile de subordonare sunt acele raporturi în care comitenții au dreptul să dea ordine, dispoziții și instrucțiuni prepușilor în vederea îndeplinirii pentru ei a unor funcții sau activități, pe care executanții se obligă să le realizeze. Pentru angajarea răspunderii comitentului este necesar ca raportul de subordonare să existe la momentul săvârșirii faptei prejudiciabile de către executant. Astfel, va repara prejudiciul chiar dacă în momentul depunerii cererii de către persoana vătămată sau examinării cauzei de către instanța de judecată autorul prejudiciului a încetat de a mai fi prepusul său. Izvorul principal al raporturilor de subordonare este contractul de muncă.

Din Autorizația pentru amplasare și funcționare a unităților de comerț și prestări servicii rezultă că ghereta – vulcanizare din mun. Chișinău, sect. Centru, or. Codru, str. Drumul Schinoasei, 6A, prestează servicii de vulcanizare a anvelopelor. (f.d. 77)

La caz, în baza contractului individual de muncă nr. 16/24 din 25 aprilie 2016 încheiat între SRL „Vrancea” și Nicu Roznovan și a ordinului nr. 204 din data de 25 aprilie 2016, ultimul a fost angajat în calitate de vulcanizator, locul de bază or. Codru, str. Drumul Schinoasei 6A. (f.d.116, 117-118)

Totodată, s-a constatat cu certitudine că Nicu Roznovan, fiind angajat în calitate de vulcanizator la SRL „Vrancea”, aflându-se la serviciu la 13 mai 2016 a recepționat de la Pavel Braga automobilul de model „BMW 740” cu numărul de înmatriculare xxxxx pentru efectuarea lucrărilor de schimbarea anvelopelor. Fără acordul proprietarului Nicu Roznovan s-a urcat în automobil și a plecat în oraș. La data de 14 mai 2016, aproximativ la orele 06:40, în urma unui accident rutier l-a deteriorat, fapt confirmat atât prin ordonanța din data de 22 iulie 2016 a procurorului în Procuratura sect. Centru, mun. Chișinău privind punerea sub învinuire, cât și prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 7251 5561 8585 6462 din 05 august 2016 și prin hotărârea din data de 08 septembrie 2016 a Judecătoriei sect. Centru. (f.d.15, 79-83)

Potrivit raportului de evaluare a pagubei din data de 08 iunie 2016, întocmit de SRL „Exauto-Plus”, valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului de model BMW 740 cu numărul de înmatriculare xxxxx, constituie suma de 245 179,40 lei (f. d. 21-22).

Astfel, Nicu Roznovan a acționat ilicit față de Pavel Braga, ori cu automobilul ultimului, care se afla la reparație s-a deplasat într-o direcție necunoscută, comițând cu vinovăție un accident rutier, prin care fapt a cauzat și un prejudiciu material.

Prin ordinul nr. 205 din data de 18 mai 2016 Nicu Roznovan a fost eliberat din funcția de vulcanizator. (f.d. 105)

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține ca întemeiată concluzia instanțelor ierarhic inferioare precum că în speță sunt întrunite toate condițiile necesare pentru apariția răspunderii comitentului SRL „Vrancea” pentru prejudiciul cauzat de către prepusul Nicu Roznovan și corect au încasat de la SRL „Vrancea” în beneficiul lui Pavel Braga prejudiciul material în mărime de 245 179,40 lei.

SRL „Vrancea” a criticat această soluție, indicând că prejudiciul a fost cauzat lui Pavel Braga ca urmare a comiterii accidentului rutier de către Nicu Roznovan la data de 14 mai 2016, ora 06:40, nu în orele de serviciu, astfel nu poartă răspundere pentru acțiunile lui Nicu Roznovan după orele de program.

Colegiul menționează că instanța de apel a combătut acest argument, reținând că prin ordonanța de anunțare în căutare a învinuitului din 22 iulie 2017, s-a constatat că fapta a avut loc în perioada 13 mai 2016, între ora 18:30 – 14 mai 2016, ora 03:15.

Astfel, anume în urma neasigurării păstrării de către SRL „Vrancea” a mijlocului de transport, transmis pentru reparare de către Pavel Braga și permiterea salariatului Nicu Roznovan de a părăsi serviciul cu mijlocul de transport aflat la reparație, a fost deteriorat mijlocul de transport și cauzat prejudiciu material lui Pavel Braga.

Nu poate fi reținut nici argumentul SRL „Vrancea” precum că nu a prestat careva servicii lui Pavel Braga, acesta neprezentând vreun contract, act de predare – primire sau bonul de plată. La caz, automobilul de model „BMW 740” cu numărul de înmatriculare xxxxx a fost adus pentru reparație, iar obligația de întocmire a actului de predare – primire și eliberarea bonului de plată aparține prestatorului de serviciu, în speță SRL „Vrancea”. La ședința instanței de fond Nicu Roznovan a recunoscut faptul că la 13 mai 2016 el se afla la serviciu pe adresa or. Codru, str. Drumul Schinoasei 6A, unde Pavel Braga a adus automobilul și l-a predat pentru reparație. Prin urmare, faptul neeliberării bonului de plată nu-i poate fi imputat beneficiarului.

Instanța de recurs nu poate reține nici argumentul precum că accidentul rutier s-a produs după orele de program și că SRL „Vrancea” nu poartă răspundere ori anume societatea recurentă prin intermediul reprezentantului său Nicu Roznovan la locul amplasării gheretei – vulcanizare a primit spre reparare automobilul de model „BMW 740” cu numărul de înmatriculare xxxxx, însă nu a asigurat păstrarea bunului, iar salariatul său Nicu Roznovan, deplasându-se cu automobilul prin oraș, în urma comiterii accidentului rutier, l-a deteriorat, cauzându-i lui Pavel Braga prejudiciu material.

SRL „Vrancea”, deși și-a exprimat dezacordul cu obligația de a achita suma prejudiciului cauzat de către Nicu Roznovan, în calitate de salariat, prin prisma art. 118, alin. (1) al Codului de procedură civilă nu a dovedit circumstanțele pe care le invocă drept obiecții, iar faptul că Pavel Braga a înaintat acțiune în cadrul procesului penal, care nu este finalizat în prezent, nu constituie temei de respingere a cererii de chemare în judecată.

În urma celor relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanțele de judecată corect au reținut circumstanțele de fapt și de drept, care sunt aplicabile speței, ori SRL „Vrancea” poartă răspundere pentru prejudiciul cauzat de către salariatul său Nicu Roznovan și corect au dispus încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

Instanța de recurs notează că o astfel de soluție emisă de instanțele de judecată ierarhic inferioare este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în

sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În astfel de circumstanțe, nu pot fi reținute criticile formulate în recurs cu privire la ilegalitatea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, deoarece sunt nejustificate și se combat prin constatările relatate, mai mult actele judecătorești contestate au fost adoptate cu respectarea și aplicarea corectă a legislației procedurale și materiale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia din data de 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din data de 03 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445, alin. (1), lit. a) al Codului de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vrancea”.

Se menține decizia din data de 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din data de 03 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Pavel Braga împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vrancea” și Nicu Roznovan cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Nina Vascan

Maria Ghervas